

(Alkalom nyílik a minden lében kanál félművelt ujságírók ostorozására.)

Szemléltetés. Három héttel ezelőtt állítottam be ezt a kísérletet. (Elmagyarázom, hogyan.) Naplót is vezettem a csírázás előhaladásáról. Felolvasom.

Miért nem csírázott ki mind, pedig a feltételek megvoltak: volt levegő, víz és meleg is. (Bizonyára a csíra nem volt ép, egészséges.) De elvész a csíráképesség akkor is, ha öreg a mag.

Írjuk be a jegyzetbe: Mik a csírázás feltételei? Levegő, víz, meleg, csíráképes (ép, egészséges, nem öreg) mag.

III. Összefoglalás.

IV. Alkalmazás.

1. Mit bizonyít az, hogy a magvak a nedves fűrészporban és itatóspapíron is kicsíráztak? (A csírázáshoz nem kell külső tápanyag.)

2. Melyik a két legfontosabb konyhakerti hüvelyes veteményünk? (Bab, borsó.) Mikor vetjük a babot és mikor a borsót? (A borsót már márciusban, a babot azonban csak április végén.) Mire lehet ebből következtetni? (A bab délről származott hozzánk.)

3. Tanácsos-e mákot 10 cm mélyen vetni? (Kicsírázik, de besül a földbe, mert a kis sziklevelekből elfogy a tápanyag, mielőtt a csíranövényke elérte volna a napot.) Szabály! (Kis magot sekélyen, nagy magot mélyebbre vessünk?)

4. Ha a csíráztatási kísérlet 100 magjából csak 70 csírázik ki, tanácsos-e elvetni? (Ritka lesz a vetés, mert 30 kg mag (1 holdra 1 q vetőmagot számítva) kárbaveszett.) — Okos gazda mit csinál vetés előtt?

Házi feladat: 5. Csíráztassatok ti is 100 szem magot s a csírázás előhaladtáról »Napló«-t is vezessetek!

6. **Írásbeli:** »A babnövényke életének első napjai«.

7. **Papírmunka:** A csírázás különböző szakaszai.

Jeges Sándor

Kézimunka (Szlőjd)

Asztali tintatartó

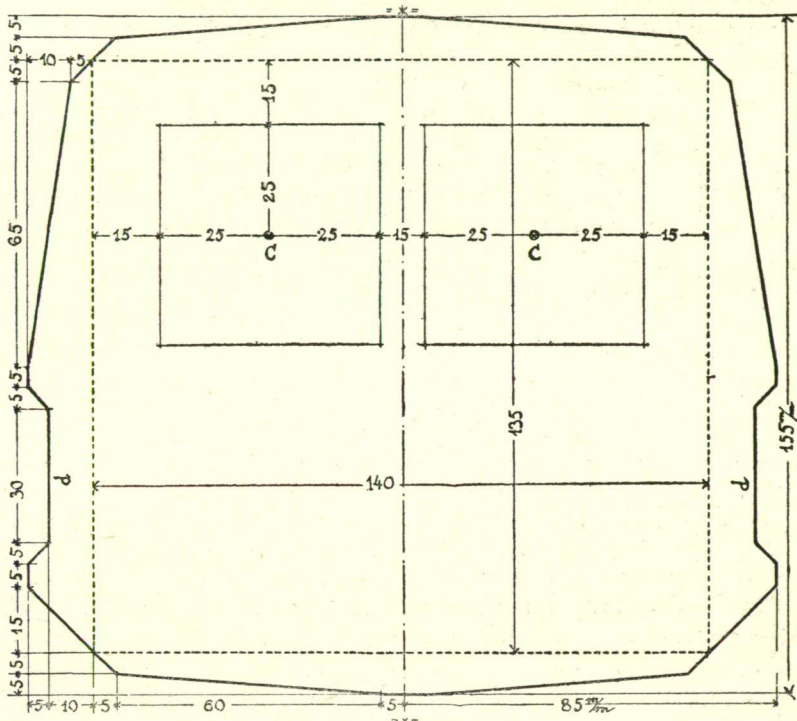
(Bádognunka. Polgári iskola IV. osztályának anyaga. Idő 4 óra)

Anyagszükséglet: megfelelő nagyságú 0.3—0.4 mm fehér-bádog (fényes), 2 db 2—3 mm-es szegecs, két tintásüveg.

Szerszámszükséglet: fényezőtőke (bádogos üllő), vassatu, fa- és fémkalapács, bádogvágó olló és hidegvágó, neszelő, lyukasztó, szegecselő és szerkesztő felszerelés, karcoló-tű.

A munka menete és mozzanatai: A hálózat megszerkesz-

tése az 1. ábra szerint. Az ollóval való kivágás. A »d« éleket könnyebb hidegvágóval kivágni, de szükség szerint ollóval is

1. ábra.

boldogulhatunk. Az esetleg meggörbült lemezt fakalapáccsal a fényező-tőkén kiegyenesítjük. A tervrajzon a szaggatott vonalak jelzik a hajlításokat. A hajlítást a kijelölt vonalak szerint mind a négy oldalon a vassatuval kezdjük úgy, hogy a bádogot a vonalig beszorítjuk a pofák közé és élesen behajlítjuk. A fényező-tőkén a hajlításokat befejezzük.

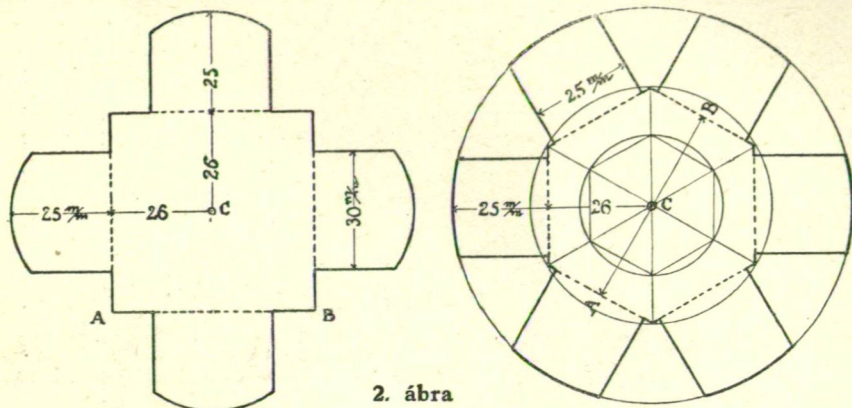
A »C« pontokon lyukasztóval a szögecséknek megfelelő lyukakat ütünk.

A 2. ábra szerint megszerkesztjük a tintásüvegeknek megfelelő tartó hálózatát. »A—B« távolság a tintásüveg alapjának méreténél 2 mm-rel nagyobb. A többi méretet a rajz szerint ehhez arányítjuk.

A kör alapú vagy sokszögű üvegek tartására vagy hat, vagy más megfelelő sokszög szerint szerkesztett többágú tartót készítünk. A szerkesztés módját a hatszögű hálózat ábrája szemlélteti, mely a hasonló sokszögek szerkesztésén alapul.

Az ollóval kivágott és kiegyenesített tartó hálózatán a »C« pontokon a szegecs lyukait kiütjük és a tartó karokat a szaggatott vonalak szerint a satu segítségével behajlítjuk.

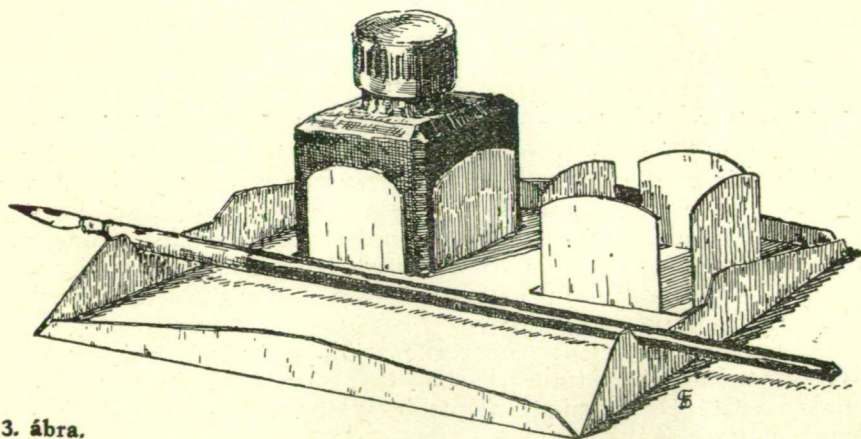
A 3. ábra szerint a pontosan beállított tartókat az alaphoz szegecseljük. A szegecs fejeit alul teljesen egységbe kalapáljuk az alappal. A domború fej felül rendesen nem zavar, mert

2. ábra

az üvegek alja legtöbbször homorú. Ha sík az üvegünk alja, akkor megfelelő nagyságú és vastagságú a szögecs helyén kilyukasztott papír-, fa-, vagy bádoglemez betéttel emeljük az alapot, illetve süllyesztjük a szögecs fejét. Esetleg elegendő a szögecs fejét laposra kalapálni.

Az élek lesímitásával, lereszelésével, a tintásüvegek behelyezésével a tintatartó készítését befejeztük. A 3. ábra a

3. ábra.

szemléletesség kedvéért csak egyik üveg behelyezését mutatja. Ha csak egy üveggel akarjuk felszerelni tartónkat, azt csak a középre helyezett egy üveggel tegyük.

Csinosíthatjuk a munkát festéssel és festett dísszel. Legjobb mosható lakkfestéket használni (pl. kerékpárlakk), melyet több rétegben viszünk fel. A tolltartó (»d«) felé eső alrészét, megfelelő nagyságú itatóspapírral, vagy falemezzel (fe-

hér papír) boríthatjuk be, mely a tollból esetleg lecsöppenő tintát felfogja.

Készíthetjük az alapot zinklemezből, sárga- vagy vörösréz-
ből, 0,5—1 mm vastagságban is, de az üvegtartókhoz mindig
ruganyos, vékonyabb anyagot használjunk. Lombfűrészszel ké-
szült díszesebb tartók inkább házi feladatukol szolgálhatnak.

Fogassy Ódön

IRODALOM — KÜLFÖLDI TANITÁSI MOZGALMAK — LAPSZEMLE — HIREK

IRODALOM

Boda István: Bevezető a lélektanba. 184 o. *Közlemények a szegedi
szegedi Ferencz József-Tudományegyetem Pedagógiai-lélektani Intézetéből.*
Budapest, 1934.

A ma lélektana egyre inkább kikerülve a filozófia árnyékából, állan-
dóan közeledik igazi céljához, az emberi lélek valóságos megismeréséhez.
Azonban éppen ez a cél vezet a részletproblémák sokasodásához s az ezek
nyomán fakadó kutatási ágak széteső elkülönüléséhez. Éppen ezért bir je-
lentőséggel B. teoretikus lélektana, mely végső gyökereit tekintve, egy
szegedi lélektani iskola egyre tisztább kibontakozását mutatja. Már is sok
eredményt hozott s továbbra is termékenynek mutatkozik az a biológiai
kapcsolatkeresés, melyet B. egész lélektanában hangsúlyoz. A »spontán be-
lülről eredő« életben, — melynek fogalmát a szerző igen világosan tisztá-
zza, — találja meg B. azt az alapot, melyre egyre finomító szűkítéssel
építi fel lélektanát. »A lelkiesség, mint részegész, az élet átfogóbb egészé-
ben és a nagyobb egésszel korrelációban értelmezhető.« A »faji tudást«
jelentő »életes hajtóerő«, a biológias ösztön az alap, melyre a lélek ma-
gasabb köre épül fel. Maga a biológias ösztön s a ráépülő lelki szféra az
életes szükséglet szerint fejlődik s ez az életes szükséglet szervezi egy-
ségbe az egyre gazdagabban kibontakozó s mindinkább differenciálódó
lelki funkciókat. A »sajátosan lelki« bizonyos fokú érzékeléssel kezdő-
dik, lényeges jegye a szubjektivitás s a tudatos életvezetésben csúcso-
dik ki. A »lelki« kibontakozása közben legelőször az érzések és törekvé-
sek köre különül el s a legfelső fokon az értelmiség körének tiszta szer-
veződésében kristályosodik ki. — Nevelők számára a könyv alapos áttanul-
mányozása igen sok értékes szemponttal szolgálhat. Egyrészt fejlődéslelekt-
ani ismereteinket gazdagítja a három fejlődési fázis: a globálírás, dif-
ferenciálódás és a magasabbrendű egységbevonás fázisainak világos elem-